

To'on yó'o kían nì taa San Pablo nì sa'an noó na ñoo Éfeso

Ká'an Pablo ndisá'án

¹ Yu'u kúu Pablo, ta kúuí iin apóstol, na né'e to'on Jesucristo, táto'on kì'o kóni mií Ndios. Ta ká'an yu'u ndisá'án xí'ín ndo'ó, na ndéi ñoo Éfeso, ndo'ó na kúu ñayuu Ndios, ndo'ó na ndíta toon xí'ín Cristo Jesús.

² Ta mií tatá yo Ndios xí'ín sato'o yo Jesucristo ná kee na ña manì xí'ín ndó, ta naki'o na ña koo va'a ini ndo.

Kì'o di'a nì kemáni Ndios yo

³ Ná natiin Ndios, na kúu tatá sato'o yo Jesucristo, ndidaá tá'an ñaño'ó. Mií ná nì kemáni ná yó xí'ín ndidaá ña va'a ió noo ná, ta nda noo ió na nda induú nì tanda'á ná ña nì kixian sa'á ña nì kee Cristo.

⁴ Ta nda rá ko ña'a kasá'á sa'a ñayuú, nda daá vá nì kaxi na yó sa'a Cristo, dá ná kakuu yó na koo vii, na koó kuachi noo mií ná.

⁵ Ta sa'á ña kú'u ini na sa'a yo, sa'á ñoo nda daá nì chikaá ini na ña kakuu yó de'e mií ná sa'a Jesucristo, chi kì'o dión nì nata'an ini mií ná kee na.

⁶ Dión nì kee na, dá kían ná naki'o yó ñaño'ó noo ná sa'á ña manì ká'ano nì kee na xí'á, dá ná natiin va'a na yó sa'á de'e manì ná.

⁷ Chi xí'ín nì de'e na nì taó xóo na yó noó ña kánian ndo'o yó sa'á kuachi kée yó, ta nì ku'u

ká'ano ini na sa'a yo, chí ká'ano nda'o ña maní nì kee na xí'ín yó.

⁸ Ta sa'á ña maní ká'ano nì kee na xí'ín yó, sa'á ñoó nì nì'í yo ña koo ndichí xíxi yó xí'ín ña kaon koo ñaxintóni yo,

⁹ dá chí nì xì'o na ña nì kandaá ini yo sa'á ña nì chíkaa ini na kee na, tá'an ña nì sa io de'é noo ná, chí kì'o dión nì nata'an ini na. Ta ndidaá ña yó'o kúú ña nì chíkaa ini na kee na.

¹⁰ Chí tá ná xinkoo kuú nì kaxi mií ná, ko'on na nachí'i na ndidaá tá'an ña'a tíxi ndá'a Cristo, dá dándáki ñaá ná, mián kíán ña ñó'o induú, o mián kíán ña ío noño'o yó'o.

¹¹ Ta sa'a mií Cristo nì kaxi Ndios yóó, dá chí nda mií sa'a nì saki na ña nì'í yo ña va'a noo ná, tát'on kì'o nì chíkaa ini na, chí kée na ndidaá ña'a tát'on kì'o kóni mií ná,

¹² dá natiin na ñaño'ó sa'á ndu'u, na Israel, chí ndu'u kúú na sa daá ndáti kasaa Cristo.

¹³ Ta dión nì ndo'ó, sa'a Cristo nì seídó'o ndó to'on va'a ña ká'an ña kuu kaxi ndó tá nì kandísa ndó ña. Sa'á ñoó nì nì'í ndo Espíritu ij Ndios tát'on kì'o nì xì'o na to'on na noo yo. Ta na yó'o kúú tát'on iin sello, ña ná'a ña kúú ta'ani ndó ñayuu Ndios.

¹⁴ Ta sa'á ña ío Espíritu ij ná ini yo, ñoó kían ná'a ña natiin yó ña nì kaa tatá yo Ndios kì'o na noo yo tá ná kasandaá kuú nakuaka na ñayuu mií ná kandeí na noo ío na, dá natiin na ñaño'ó sa'a ndidaá ña maní nì kee na xí'ín ñayuu na.

Xíka Pablo ña maní noo Ndios ña ná kì'o na ña koo ndichí yo noo ña'a mií ná

15 Sa'á ñoó, tá n̄i kandaá inij ña ndíta ndaa ndo xí'ín ña kándéé iní ndo sato'o yo Jesús, ta kú'u ta'ani ini ndo sa'a ndidaá ka na kúú ñayuu Ndios,

16 nda daá, ta nda viti ko sá tuu ta'on yu'u ña naki'oi ndivé'e noo Ndios sa'a ndo, chi daá kuití ndíko'on inij ndo'ó noo ká'in xí'ín ná,

17 na kúú Ndios noo sato'o yo Jesucristo, na kúú tatá yo, na kánian natiin ndidaá ñañó'ó. Chi xíkai noo ná ña naki'o na ña koo ndichí ndo, ta k̄i'o na ña katóni va'a ini ndo, dá kasandaá ndo kana'á va'a ndó mií ná.

18 Ta xíkai ta'anii noo ná ña ná dátoon na ñaxintóni ndo, dá ná kana'á ndó sa'á tandéé iní, ña k̄ian n̄i nakana na ndo'ó natiin ndó, ta kana'á ta'ani ndó ndi k̄i'o ndato ña va'a ko'on na k̄i'o na noo ndo, tá'an ña ko'on na k̄i'o na noo ñayuu mií ná,

19 ta katóni ta'ani ini ndo ndi k̄i'o ká'ano ndéé kómí ná, tá'an ña kéchóon na, dá chindeé ná yóó, na kándísa ñaá. Ta mií ndéé yó'o n̄i kechóon Ndios,

20 dá n̄i danátaki na Cristo tein na kúú ndii, ta n̄i chikoo ñaá ná xoo kuá'a na nda noo ió na induú.

21 Ta kómí ná choon sata ndidaá tá'an taa né'e choon ná'ano, xí'ín sata ndidaá ta dándáki, xí'ín sata ndidaá ta ndíta noo, xí'ín sata ndidaá ta kúú sato'o. Ta kómí ná iin kuú ndáya'i cháa ka o duú ndidaá ka ñayuu. Ta o duú ñayuú yó'o oon ni kíán dión, nda ñayuú vei chí noo kakian dión.

22 Chi n̄i n̄achi'i Ndios ndidaá tá'an ña'a tixi sa'a Cristo, ta n̄i chikani ñaá ná kakuu na dinj noo ndidaá na kúú kuendá mií ná.

23 Ta ñayuu yó'o kúú yikí koño Cristo, ta dáxino na ña kóni na xí'ín ñayuu na, chi iin tó'ón mií ná kúú na dáxino ndidaá tá'an ña'a táto'on kánian

kooan.

2

Ni dakáki Ndios yo sa'á ña maní ni kee na xí'ín yó, ta o duú sa'á ña va'a kée yó

¹ Ta ni sa'an Ndios ni danátaki na ndo'ó, chi ndii va ni sa kuu ndó noo ná sa'á ña ko ní sá seídó'o ndó choon sa'ándá na, xí'ín sa'á ña ni sa kee ndó kuachi.

² Chi sa kee ndó kuachi yó'o tá sata táto'on kée na kúu kuendá ñayuu yó'o, ta sa kee ndó ña kóni ña né'e choon noo táchi káa, tá'an ña dándáki ñaxintóni ñayuu ko seídó'o choon sa'ándá Ndios.

³ Ta ndidaá vá yó ni sa kee dión tá sata, chi sa xionoo yó sa kee yó ña kóni ñi yó, chi sa kee yó ña kini kónian xí'ín ña kini sa kaatóo ñaxintóni yo. Ta sa'á ña sa kuu yó ñayuu kómí kuachi, sa'á ñoó sa xido ini Ndios sa xini na yó táto'on ki'o ndó'o ta'ani ndidaá ka ñayuu ko ná'á ñaá.

⁴ Tído ká'ano nda'o ini Ndios, ta kú'u nda'o ini na sa'a yo,

⁵ dá chi va'ará ndii ni sa kuu yó noo ná sa'á kuachi sa kee yó, tído ni xi'o na ña ni nataki yo noo ná, ta takí yo xí'ín Cristo viti. Dá chi sa'á ña maní ni kee na xí'ín yó, sa'á ñoó ni káki yó noo ña kánian ndo'o yó sa'á kuachi kée yó.

⁶ Ta ni nataki dáó yó xí'ín ná ni kee Ndios, ta ni nachindei ta'ani na yó nda induú xí'ín Cristo Jesús.

⁷ Ta dión ni kee na xí'á, dá daá kuití na'a na ndi ki'o ví ká'ano ña maní ni kee na xí'ín yó, chi ni kee na ña va'a xí'ín yó sa'á ña ni kee Cristo Jesús.

⁸ Chi sa'á ña maní ni kee Ndios xí'ín ndó, sa'á ñoó ni dakáki na ndo'ó sa'á ña kándéé iní ndo Jesús. Ta

ko ní dákaki na ndo xí'ín ndée mií ndó, chí kíán iin ña maní nì kee na xí'ín ndó,

⁹ chí ko ní dákaki na ndo'ó sa'á ña kée ndó ña va'a, dá kíán nì iin tó'ón ndó ná o chíndaya'i mií ndó.

¹⁰ Dá chí mií vá Ndios kúú na nì kava'a ñaá, ta sa'á ña nì kee Cristo Jesús, sa'á ñoó nì kava'a na yó ña kíán kee yó ña va'a, tá'an ña nì chíkaa ini na kee yó nda mí sa'a.

Ndei va'a yó xí'ín iin rá iin yó sa'á ña nì kee Jesús sa'ayó

¹¹ Ta o sa nándodó ndo'ó, na ko kúú na Israel xaan, ña tá sata nì kaa na Israel ña kúú ndo'ó, “na ko ní ta'anda ñíí.” Díón kaá na chí kúú ná na nì ta'anda ñíí, ta sa'á ñoó ká'án ná ña kúú ná na ñoo Ndios, tído xí'ín ndá'a taa va nì ta'anda ñíí ná.

¹² Nda tiempo sata ñoó ko ní sá kuu ndó kuendá Cristo, sa'á ñoó ni iin kuu vá ko ní kasandaá ndo kakuu ndó na ñoo Ndios táto'on kúú na Israel. Ta ni lú'u ví kuendá ko ní sá komí ndó noó to'on nì xí'o Ndios noó ñayuu na. Ta ni lú'u ví tandeé iní ko ní sá komí ndó nì sa ndei ndó ñayuu yó'o, ta ni ko ní sá na'á ví ndó ndá yoo kúú Ndios takí.

¹³ Tá sata ko ní sá na'á ndó Ndios, xíká sa ndei ndó noo ná. Tído viti, ndíta ndó xí'ín Cristo, sa'á ñoó nì natuu yati ndó noo Ndios sa'á ña nì xita nìi Cristo sa'a ndo.

¹⁴ Chí mií Cristo kúú na nì nachindei va'a yó, sa'á ñoó na ñoo Israel xí'ín na ko kúú na Israel, nì nduu na iin tó'ón ñoo nì kee Cristo, dá chí nì sa'an na nì díta ná ña sa kedaá xí'ín ná sa xini u'u tá'an na.

¹⁵ Ta sa'á ña nì xí'í Cristo, sa'á ñoó nì dandí'i na ley xí'ín choon sa'ándáan. Ta kí'o díón nì ndee na ñayuu Israel xí'ín na ko kúú na Israel iin tó'ón vá,

dá kakuu na iin tó'ón ñayuu saá, dá ná koni na kandeï va'a na.

¹⁶ Ta sa'á ña ni xi'i na ndika cruz, sa'á ñoó ni nachindei va'a na ñayuu Israel xí'ín na ko kúú na Israel xí'ín Ndios, chi sa'á ña ni xi'i Cristo ndika cruz, sa'á ñoó ni dítá ná ndidaá ña sa kedaá xí'ín ná sa xini u'u tá'an na.

¹⁷ Ni kii Cristo ñayuú yó'o, ta ni daná'a na to'on va'a ña xí'o ña kandeï va'a yó xí'ín Ndios, ta ni daná'a naán noo ndo'ó, na ni sa ndei xíká noo Ndios, xí'ín noo ndu'u, na ndéi yati noo Ndios.

¹⁸ Chi sa'á ña ni kee Jesús, sa'á ñoó na Israel xí'ín na ko kúú na Israel ni ni'i ña ndu'u yó noo ió tata Ndios kée iin tó'ón na kúú Espíritu i.

¹⁹ Sa'á ñoó ko kúú ka ndo na tukú o na xíonoo ndava'a. Dá chi ni ni'i ndo ña kakuu ndó ñayuu Ndios, ta ni ni'i ta'ani ndó ña kakuu ndó kuendá na ve'e na.

²⁰ Ta noo to'on ni daná'a na kúú apóstol, xí'ín to'on ni daná'a na sa kuu profeta ni sa kuíta iin rá iin ndó. Ta mií Jesucristo kúú yuú tito ndáya'i kúú do'o ve'e,

²¹ chi xí'ín míi yuu ñoó luu kasá'a kátó tá'an sa'a vé'e káva'an kua'an xinkoan kakuuan iin ve'e ño'o i sato'o yo Jesús.

²² Ta xí'ín míi ná sá káva'a ndó kua'an ndo, dá xino ndó kakuu ndó iin ve'e noo koo Ndios kée Espíritu i ná.

3

Ni chikani Ndios Pablo ña dána'a na noo na ko kúú na Israel

¹ Ta yu'u, Pablo, kéchóon sa'a choon yó'o. Nákaai ve'e kaa viti sa'á ña dána'i to'on Cristo Jesús noo ndo'ó, na ko kúú na Israel.

² Ta sa ni ni'i tó'on ndó ña ni xi'o Ndios choon noo yú'u ña kían chindeéi ndo'ó, dá ni'i ndo ña maní xí'o na noo ndo.

³ Ta ni na'a túu Ndios ña ni sa io de'é noo ná noo yú'u. Ta sa ni taa va yu'u cháá sa'á ña yó'o kosaan noo ndo.

⁴ Tá ka'i ndó ña, dá kandaá va'a ini ndo ña ná'á yu'u ña ió de'é noo Ndios, ña ká'an sa'a Cristo.

⁵ Ta ko ní xi'o na ña kandaá ini ñayuu sa ndei sa na'á sa'án. Tído viti kandaá ini na kúú apóstol xí'in profeta na sa'á ña yó'o kée Espíritu ij Ndios.

⁶ Tá'an ña sa io de'é ñoo kían kaá ña natiin ta'ani ndo'ó, na ko kúú na Israel, ña va'a ko'on Ndios ki'o na noo na Israel, ta ndee na ndo'ó iin tó'ón ñoo xí'in na ñoo Israel, ta koo ta'ani ta'i ndo noo ña ni kaa Ndios ki'o na noo na Israel sa'á ña ni kee Cristo Jesús, tát'on ki'o ká'an to'on va'a ká'an sa'a ná.

⁷ Ta ni chikani Ndios yu'u ña kían dána'i to'on yó'o, chī choon yó'o ni kemáni ná yu'u, ta xí'in ndée mií ná kándééi kéei ña.

⁸ Ta va'ará kúú yu'u na ló'o cháá ka noo ndidaá ka ñayuu Ndios, tído ni xi'o na choon yó'o noo yu'u, ña kían dána'i noo na ko kúú na Israel ndi ki'o ná'ano ña va'a xí'o Cristo,

⁹ ta ki'oi ña kandaá ini ndidaá ñayuu sa'á ña ni chikaa ini Ndios kee na nda mií sa'a, tá'an ña ni sa io de'é noo ná, ta mií ná kúú na ni kava'a ndidaá tá'an ña'a.

¹⁰ Ki'o dión, dá na'a yóo, na kúú kuendá Jesús, ndi ki'o ká'ano ña ndichí kómí Ndios, dá kían kandaá ini ña kómí choon xí'in ña dándáki chí induú

sa'án.

¹¹ Chi k̄i'o dión n̄i ch̄ikaa ini Ndios kee na nda rá ko ñá'a kava'a ñayuú yó'o. Ta xí'ín ña n̄i kee Cristo Jesús, na kúú sato'o yo, n̄i daxínkoo na ña n̄i ch̄ikaa ini na kee na.

¹² Ta viti ió tandeé iní noo yo, ta nóno noo yo nakuíta yó noo Ndios sa'á ña kándéé iní yo Jesús.

¹³ Sa'á ñoó seí nda'áv̄i noo ndo ña ná dá'a ni ndiko ndó sa'á ña ndó'o níoi sa'á ña dána'i noo ndo'ó, dá ch̄i ña va'a mií ndó kíán.

Kóni Pablo ña kandaá va'a ini yo ndi k̄i'o kú'u ini Jesús sa'a yo

¹⁴ Sa'á ñoó nákuin̄i x̄ití noo Ndios, na kuu tatá sato'o yo Jesucristo, ká'ín xí'ín ná.

¹⁵ Ta mií ná kúú na xí'o iin kuu noo ndidaá ñayuu na, á mií ná ndéi na induú o noño'ó yó'o.

¹⁶ Ta xíkai noo ná ña tát'o'n k̄i'o ió kuá'a ña kuiká na chí induú, k̄i'o dión kendakí ná ndo'ó xí'ín ndéé ká'ano kómí mií ná, dá ná koo ndeé iní ndo kee Espiritu ñi ná,

¹⁷ dá ná koo Cristo níno ndo dándáki na sa'á ña kándéé iní ndo ná, dá ná kuíta toon ndó xí'ín ña kú'u ini na sa'a yo, ta kandikō toon ndóan,

¹⁸ dá kandeé ndó kandaá va'a ini ndo xí'ín ndidaá ka ñayuu Ndios ndi k̄i'o ká'ano ña kú'u ini Cristo sa'a yo, ta ndi k̄i'o kánián, ta ndi k̄i'o konóan, ta ndi k̄i'o dikóan,

¹⁹ dá kasandaá ndo kana'á va'a ndó ndi k̄i'o kú'u ini Cristo sa'a yo, va'ará ko kándéé ta'on ñaxintóni yo kandaá ndi'i inian sa'án. Ta k̄i'o dión xíkai noo ná, dá nakutí ndó xí'ín ñaxintóni Ndios.

²⁰ Ta mií ná kúú na kómí ndéé ká'ano, ta kándéé ná kée na cháá ka ña'a noo ndidaá ña xíkai yo noo

ná o ña kasandaá ñaxintóni yō nakani inian, dá chī sa'á ña ió ndée ná ini yō, sa'á ñoó kée na ña'a ná'ano xí'ín yó.

²¹ Ta ná natiin mií ná ndidaá ñaño'ó noo na kúu kuendá na, ta sa'a mií Jesús daá ná natiin na ñaño'ó, ta kī'o dión daá kuití ná natiin naan. Dión ná koo.

4

In tó'ón vá ñi nduu yó ñi kee Espíritu ñi Ndios

¹ Nákaa yu'u ve'e kaa sa'á ña né'i to'on Jesús, na kuu sato'o yō, ta seí nda'avíi noo ndo ña ndi'i ini ndo kendísá'ano ndó tátō'on kī'o kánian kee na ñi kana Ndios xoo mií ná.

² Nda'í koo ini ndo, ta va'a koo ini ndo, ta kueé ná koo ini ndo, ta kī'o ndeé iní ndo sa'a iin rá iin ndó sa'á ña kú'u sátá'an ini ndo sa'a ndo.

³ Ta koo ini ndo ña iin tó'ón ná kakuu ndó, chī mií Espíritu ñi Ndios kúu na xí'o ña kandeí ndó dión, sa'á ñoó koo ini ndo kandeí va'a ndó xí'ín iin rá iin ndó.

⁴ Dá chī iin tó'ón vá ñi nduu yó, ta iin tó'ón vá Espíritu kómí yó, ta iin tó'ón ta'ani tandeé iní kían ñi nakana ñaa Ndios natiin yó.

⁵ Dión ta'ani iin tó'ón vá kúu sato'o yō, ta iin tó'ón kúu ña ndaa kándisa yó, ta ñi sodo ndúta yō sava'a sa'á ña kándéé iní yō Jesús,

⁶ ta iin tó'ón vá kúu Ndios, na kúu tatá ndidaá yó. Ta mií ná kúu na kómí choon satā ndidaá yó, ta mií ná kúu na kedaá, dá kandá yō noo choon na, ta ió na ini ndidaá yó.

⁷ Ta iin rá iin yó n̄i nātiin ñā kaṭi'a yó kee yó iin choon noo Ndios táto'on k̄i'o n̄i ch̄ikāa ini mií Cristo dasá náan noo iin rá iin yó.

⁸ Sa'á ñoó ká'an tuti īi Ndios di'a:

Tá n̄i kaa na nda noo díkó, dá ndáka na tāa sā naá xí'in ná kua'an na.

Ta n̄i dasá ná ña va'a noo iin rá iin ñayuu na.

⁹ ¿Ndiva'a ká'an tuti īi Ndios ña n̄i kaa na noo díkó, ká'an ndó? Díon kaáan, dá ch̄i dinño'ó n̄i noo na n̄i kii na nda noo ninó cháa k̄a noño'ó yó'o.

¹⁰ Ta mií ná kúu na n̄i noo n̄i kixi noño'ó yó'o, ta mií ná kúu na n̄i kaa tuku nda noo díkó, dá dákutí ná ndidaá kúu xían xí'in ña ndato kée na.

¹¹ Ta mií vá ná kúu na n̄i xi'o noo iin rá iin yó ña kaṭi'a yó kee yó iin choon noo Ndios, ch̄i n̄i kee na dao yó ña kakuu yó apóstol, dá kane'e yó to'on Jesús, ta dao k̄a yo kakuu profeta, ta dao k̄a yo kakuu na xionoo dána'a sa'a Jesús, ta dao k̄a yo kakuu na ndáka na kúu kuendá Jesús, ta dao k̄a yo kakuu na kandita dána'a.

¹² Ta k̄i'o díon n̄i kee na xí'in yóo, na kúu ñayuu Ndios, dá kaṭi'a yó kechón yó noo ná, dá koni yo dákuá'ano yó iin rá iin na kúu kuendá Cristo xí'in to'on Ndios,

¹³ dá ví kasandaá yo kakuu yó iin tó'on noo ña kándéé ini yo de'e Ndios, xí'in noo ña ná'a yó sa'a ná. Ndi'i, dá koni yo kasandaá yo nda noo kóni Ndios, ch̄i kasandaá yo kakomí yó ñaxintóni táto'on k̄i'o kúu ñaxintóni Cristo.

¹⁴ Dá kían, ná dá'a ni ndo'o yó táto'on ndó'o takuálí, ch̄i vitá ini xi, sa'a ñoó xoo di'a xoo di'a kua'an ñaxintóni xí kée ña to'on dána'a dao ta

mañá. Ch̄i t̄a yó'o kúú r̄a kendāa r̄a ñ̄a t̄o'ón dána'a ra, dá kandeé rá danda'í ñ̄aá rá xí'ín ñ̄a mañá t̄i'a ra.

15 Va'a kaan ná ndiko yo ñ̄a ndaa xí'ín ñ̄a kú'u ini yo sa'a dao ka ñ̄ayuu, dión keeá, dá ná kua'ano yó koo yó tát̄o'on k̄i'o kóni Cristo, na kúú din̄i noo yo.

16 Ta kúú yó tát̄o'on yikí koño na. Ch̄i tát̄o'on k̄i'o ndó'o yó xí'ín yikí koño mií yó, ñ̄a nákat̄o tá'an xí'ín t̄uchi yo, ta chíndeé tá'an, dá sá'anoan kua'an, k̄i'o dión ndó'o yó xí'ín Jesús, ch̄i mií ná kúú na dákuá'ano yó, dá kat̄i'a yó ku'u ini sa'a sátá'an yó.

Ná koo inio keeá tát̄o'on k̄i'o kóni Jesús

17 Xí'ín choon n̄i x̄i'o sato'o yo Jesús noó̄i, sa'ándái choon noo ndo ñ̄a ná dá'a ka ni kee ndó tát̄o'on kée ñ̄ayuu ko ná'á Ndios, ch̄i kée na ndidaá ñ̄a nóo ndáki ini na,

18 ch̄i kómí ná iin ñ̄axintóni iin naá, ta xíká vá ndéi na noo ñ̄a kóni Ndios, ch̄i ko ná'á ta'on na sa'á ñ̄a'a Ndios sa'á ñ̄a kaxí nda'o níó ná.

19 Ta sa'á ñ̄a ko xíka'an ka noo ná, sa'á ñ̄oó n̄i nak̄i'o na mií ná noo ndidaá ñ̄a kini xí'ín ñ̄a ka'an noo, ch̄i n̄i nak̄i'o na mií ná noo ndidaá ka ñ̄a yakó noo Ndios.

20 Tído ndo'ó, tá n̄i seídó'o ndó sa'a Cristo, ko ní dákuá'a ndó ñ̄a kee ndó dión

21 tá miían ndaa n̄i seídó'o ndó t̄o'on na, tá miían ndaa n̄i dákuá'a ndó ñ̄a ndaa sa'a ná, ch̄i noo iin t̄o'ón din̄i Jesús ió ñ̄a ndaa.

22 Tá sata sa kee ndó ñ̄a kóni mií ndó, tído viti dánkoo ndó ñ̄ayuu yátá n̄i sa kuu ndó, ñ̄a n̄i chitíán ñó'o ñ̄a kini, ñ̄a danda'í ndo'ó, dá kee ndó ñ̄a kóni ñ̄i ndo.

23 Di'a k̄i'o ndó mií ndó ñ̄a ndusaá níó ndo xí'ín ñ̄axintóni ndo,

24 dá nduu ndó iin ñayuu saá, na ni kava'a Ndios koo táto'on ki'o kóni mií ná, dá kakuu ndisa ndó iin ñayuu ndaa, iin ñayuu vii noo mií ná.

25 Sa'á ñóó ná dá'a ka ni ka'an to'ón ndó, ndino'o ña ndaa ka'an ndo xí'ín ñayuu xi'ín ndó, dá chi iin to'ón vá kúú yó.

26 Ta va'ará xido ini ndo, ná dá'a ni ya'a ndó kee ndó kuachi. Ná dá'a ni kandati ndó nda keta ndindii, dá ya'a ña xido ini ndo,

27 ta ná dá'a ni konó ndó noo ña u'u ña dátúú ñaá.

28 Ta ndo'ó, na kí'in kuí'íná, ná dá'a ka ni ki'in kuí'íná ndó. Di'a koo ini ndo kechóon ndó, ta xí'ín ndá'a mií ndó kee ndó choon va'a, dá ni'i ndo ña'a kemáni ndo na kúnda'í.

29 O sa koo ini ndo ka'an ndo to'on kini kua'an xí'ín ni iin to'ón ñayuu. Di'a ñóchí vii ka'an ndo xí'ín ná, dá ná ni'i iní na kua'ano na íchi Ndios. Tá kee ndó dión, dá kí'an chindeé ndó ñayuu seídó'o.

30 Ná dá'a ni dákúnda'í iní ndo Espíritu i'i Ndios, dá chi mií ná kúú táto'on iin sello ni ni'i ndo, ña ná'a ña kúú ndó ñayuu mií ná, dá naki'in na ndo'ó tá ná kasandaá kuu nakuaka ñaá ná noo ió na.

31 Ná dá'a ka ni ta'u'u ini ndo koni ndo dao ka ñani ndo, ta ná dá'a ka ni kuido ini ndo, ta ná dá'a ka ni karyí ndó, ta ná dá'a ka ni kayu'ú ni'i noo sátá'an ndó, ta ná dá'a ka ni chinaní kini ndó ñani ndo, ta ná dá'a ni kee ndó ndidaá ña kini yó'o noo dao ka ñani ndo.

32 Di'a va'a koo ini ndo xí'ín iin rá iin ndó, ta ku'u ini sa'a sátá'an ndó, ta ku'u ká'ano ini sa'a sátá'an ndó táto'on ki'o ni ku'u ká'ano ini Ndios sa'á kuachi mií ndó sa'á ña ni kee Cristo.

5

Miñan kánian koo vii yo, chi kúú yó de'e Ndios

¹ Kúú ndó de'e maní Ndios, sa'á ñoó kee ndó táto'on kée mií ná,

² ta ku'u ini ndo sa'a dao ka ñayuu táto'on k'i'o kú'u ini Cristo sa'a míí ndó, dá chi nì naki'o na mií ná nì xi'i na sa'a yo, ta ña nì doko ná mií ná nì sa kuu táto'on iin ña'a támi sá'an noo Ndios.

³ Ta o sa kí'o ndó ña ka'an ñayuu ña kée ndó kuachi xí'ín na ko kúú ñadi'í ndo o yíi ndo, o kée ndó ña ka'an noo, o ña kátoó ndo kakomí ndó kuá'á ña kuiká. Di'a kee ndó ña kánian kee na kúú ñayuu Ndios.

⁴ Ta ná dá'a ni ya'a ndó ka'an ndo to'on nóo, xí'ín to'on ko chón, xí'ín to'on kini, dá chi ko kánian kee yó dión sa'á ña kúú yó ñayuu Ndios. Va'a kaan daá naki'o ndó ndivé'e noo Ndios.

⁵ Ta kana'á ndó ña ni iin tó'ón ta'on na kée kuachi xí'ín na ko kúú ñadi'í na o yíi ná, xí'ín na kée ña ka'an noo, xí'ín na kátoó kakomí kuá'á ña kuiká, noón kúú na o koní ta'on na natiin na ta'i ná noo dándáki Cristo xí'ín Ndios. Chi na kátoó téi ña kuiká, ñoó kúú yokó noo ná.

⁶ O sa kónó ndó ña ni iin tó'ón ñayuu ná o sa dánda'í ndo'ó xí'ín to'on mañá, dá chi miñan ndaa kuiti noo ñayuu kée dión vej ña xido ini Ndios sa'á ña ko seídó'o na choon sa'ándá na.

⁷ Tído ndo'ó, ná dá'a ni ndiko ndo ña kée na kée dión.

⁸ Dá chi tá sata, dá sa kuu ndó ñayuu sa iin naá ñaxintóni. Tído viti nì natoon va ñaxintóni ndo sa'á ña kúú ndó ñayuu sato'o yo Jesús. Sa'á ñoó koo ini ndo kee ndó táto'on k'i'o kée na kúú ñayuu nì natoon noo.

9 Dá ch̄i ñ̄a va'a xí'o Espíritu ij Ndios noo yo kían ñ̄a kakuu yó ñ̄ayuu vá'a, ta kakuu yó ñ̄ayuu ndísá'ano, ta kana'á yó ñ̄a ndaa.

10 Ka'i va'a ini ndo sa'a ndidaá ñ̄a'a, ná nde'á á kían ñ̄a náta'an ini sato'o yo Ndios kee ndó.

11 Ta o sa kí'o ndó mií ndó kee ndó ñ̄a ko ndáya'i kée ñ̄ayuu ín naá ñ̄axintóni, di'a koo ini ndo kuñó'ó ndó ñ̄a nóo kée na,

12 dá ch̄i iin ñ̄a ka'an noo kían ñ̄a kantó'ón yó sa'á ñ̄a kini kéde'é na.

13 Ndidaá vá ñ̄a'a nátuu tá nátoon ñó'o, ta xí'oan ñ̄a kándaá ini yo ndá ñ̄a'a kían, dá ch̄i ndidaá vá ñ̄a'a nátuu tá nátoon ñó'o.

14 Sa'á ñóó ká'an na di'a:

Ndoto yo'ó, taa kíd̄i xaan.

Ndakoo tein na kúú tátó'on nd̄i xaan,

dá dátoon Cristo ñ̄axintónon.

15 Sa'á ñóó kua'án ndo kandaá ndo mií ndó noo iin rá iin ñ̄a'a kée ndó, o sa kée ndó tátó'on kée na ndeé to'on, va'a kaan kee ndó tátó'on kée na ió ñ̄axintóni.

16 Nd̄i'i ini ndo kee ndó ñ̄a va'a viti nóno noo ndo, dá ch̄i tiempo kini nda'o kían ndéi yó viti.

17 Ta ná dá'a ni kakuu ndó ñ̄ayuu xixi, di'a k̄i'o ndó mií ndó ñ̄a kían kandaá ini ndo ndí kían kóni Ndios kee ndó.

18 Ná dá'a ni ko'o ndó vino, dá dáxini ndó mií ndó, dá naá ini ndo kee ndó ñ̄a ko vá'a. Va'a kaan konó ndó ná nakutí ndó xí'ín Espíritu ij Ndios.

19 Ta ka'an ndo tein iin rá iin ndó salmo xí'ín himno, xí'ín yaa ij. Ta ndino'o ini ndo kata ndó yaa yó'o keká'ano ndó sato'o yo Jesús,

²⁰ ta daá kuití naki'o ndó ndivé'e noḡ Ndios, na kúú tatá yo, sa'á ndidaá ña'a ndó'o ndó, chí kúú ndó kuendá Jesucristo, na kúú sato'o yo.

Ká'an Pablo sa'a ndí kían kánian kee na ni tandá'a

²¹ Kueídó'o tá'an ndó sa'á ña ió ñañó'ó ndó noḡ Ndios.

²² Ta dión ni ndo'ó, na ñá'a xaḡn, kueídó'o ndó yí ndo tát'o'on seídó'o ndó sato'o yo Jesús.

²³ Dá chí yí ndo kúú diní noḡ ndo tát'o'on kí'o kúú Cristo diní noḡ ñayuu mií ná, na kúú tát'o'on yikí koño na. Ta mií ná kúú na dákaki ñaá.

²⁴ Sa'á ñoḡ tát'o'on kí'o seídó'o ndó Cristo, kí'o dión kánian kueídó'o ndó yí ndo noḡ ndidaá ña'a.

²⁵ Ta ndo'ó, ra ta xaḡn, ku'u ini ndo sa'a ñadi'í ndo tát'o'on kí'o kú'u ini Cristo sa'a ñayuu na, chí ni xi'o na mií ná ña kían ni xi'i na sa'a yóo, na kúú kuendá na,

²⁶ dá koo vii yo noḡ Ndios, chí ni dandóo na kuachi yó sa'á ña ni nakata na yó xí'in takuí, ta kiróon kúú to'on na.

²⁷ Dión, dá kuu natiin na yó kakuu yó ñayuu mií ná, ta kakuu yó ñayuu ndato, ta ni lú'u ta'on yáko o káne'e yó, ta ni o koo títii ta'on yó tát'o'on kí'o ndó'o dá'on, ta o ndó'o ta'on yó dao ka ña'a kua'an tát'o'on kua'an ña yó'o. Di'a kakuu yó na ndaa vii, na ñóchí ndaa noḡ ná.

²⁸ Sa'á ñoḡ kánian ku'u ini ndo'ó, ta ta xaḡn, sa'a ñadi'í ndo tát'o'on kú'u ini ndo sa'a yikí koño mií ndó, dá chí ta kú'u ini sa'a ñadi'í ra, roón kúú ra kú'u ini sa'a mií rá.

²⁹ Dá chí ko ín ta'on káñó'ó yikí koño mií ná. Di'a ndaa na ña, ta xító na ña. Dión ta'ani kée Cristo xí'in yó, na kúú ñayuu na,

³⁰ ch̄i kúú yó yikí koño na.

³¹ Sa'á ñoó kánian dánkoo taa tatá ra xí'ín naná ra, dá naki'in tá'an ra xí'ín ñadi'í ra, dá kían nduu na nda iin tó'ón vá.

³² Ndichí nda'o kua'an ña yó'o, tído ni ka'in sa'án, dá dák'ín tá'in ña xí'ín táto'on ndó'o Cristo xí'ín ñayuu na.

³³ Sa'á ñoó iin rá iin mií vá ndó, ta taa xaan, kánian ku'ü ini sa'a ñadi'í ndo táto'on k'í'o ndó'o ndó xí'ín mií ndó. Ta ndo'ó, na ñá'a xaan, kánian koo ñaño'ó ndó noo yíi ndo.

6

¹ Ta ndo'ó, takuáchí yíi xí'ín takuáchí di'í kuendá sato'o yo Jesús, koo ini ndo kueídó'o ndó tatá ndo xí'ín naná ndo, ch̄i ña yó'o kían va'a noo Ndios.

² “Koo ñaño'ó ndó noo tatá ndo xí'ín noo naná ndo”, kaá choon sa'ándá Ndios. Ta ña yó'o kúú choon mií noo ña kían dána'a noo yo ña nandió né'e Ndios ña va'a noo yo ñayuu yó'o,

³ ch̄i ká'an ta'ani na: “Tá kée ndó dión, dá kían koni ndo kandeí va'a ndó, ta koni ndo kua'ano yatá ndó ñayuu yó'o.”

⁴ Ta dión ta'ani ndo'ó, na kúú tatá xí'ín naná, ná dá'a ni koo ini ndo dákuido ini ndo de'e ndó. Di'a koo ini ndo dákua'ano va'a ndó xi, ta va'a taó ndo xí, ta dána'a ndo noo xí ná kee xi táto'on k'í'o kóni sato'o yo Jesús.

⁵ Dión ni ndo'ó, na ñó'o tixi ndá'a iin sato'o ñayuu yó'o, koo ini ndo kueídó'o ndó na xí'ín ndino'o ini ndo, ta kayu'ú ni'ini ndó na xí'ín ña nda'í ió ini ndo táto'on k'í'o kée ndó xí'ín Cristo.

⁶ Kechóon va'a ndó, va'ará ko íin sato'o ndo ndé'é rá ndo'ó, ta ná dá'a ni kee ndó táto'on kée na ndúkú

ñā nata'an ini taa koni ñāá rá. Va'a kaan kechóon ndó noó na kúú sato'o ndo táto'on k̄i'o kéchóon ndó noo Cristo. Ndino'o ini ndo kechóon ndó, chi k̄i'o dión kóni Ndios kee ndó.

⁷ Sa'á ñoó ndino'o ini ndo kechóon ndó noo sato'o ndo. Kee ndó kuendá ñā noo sato'o yo Ndios vá kéchóon ndó, ta o duú noó taa ñayúú yó'o,

⁸ chi sa ná'á vá míí ndó ñā táto'on k̄i'o káa iin rá iin ñā va'a ñi kee ndó, k̄i'o dión koo ñā va'a nandió né'e Ndios noo ndo, á míí ndó ñó'o ndó t̄ixi ndá'a iin sato'o o koó.

⁹ Ta dión ni ndo'ó, na kúú sato'o, keva'a ndó xí'ín na ñó'o t̄ixi ndá'a ndo, ta o sa dáyu'ú ndo ná xí'ín to'on ká'an ndo, chi sa ná'á vá míí ndó ñā nda induú ió sato'o ndo, na kúú ta'ani sato'o na ñó'o t̄ixi ndá'a ndo. Ta sa ná'á ta'ani ndó ñā ko ín ta'on man̄i cháá ka noo ná, iin nóó kúú ndi'i va yó noo ná.

Ná kandixi yó nda'á chóon, ñā kíān xí'o Ndios noo yo, dá kandeé yó xí'ín ñā u'u

¹⁰ Ñani man̄i míí, noo ndidaá ñā'a, koo ini ndo kendakí ndó míí ndó xí'ín ñā kándísa ndó sato'o yo Jesús, ta kendakí ta'ani ndó míí ndó xí'ín ndée ká'ano míí ná.

¹¹ Ta nandixi ndó nda'á chóon, ñā kíān xí'o Ndios noo ndo, dá kandeé ndó kandita ñi sisa ndó kuió né'e ndó ñā kini tánda'á ñā u'u vei noo ndo.

¹² Dá chi ko naá ta'on yó xí'ín ñayuu x̄i'ín yó, di'a naá yo xí'ín ñā kini né'e choon noo táchi káa, xí'ín ñā kini ndakí cháá ka ndéi noo táchi káa, xí'ín ñā kini dándáki níó ñayuu ndéi ñayúú ín naá yó'o, xí'ín iin rá iin tu'u ñā kini xíonoo noo díkó káa.

¹³ Sa'á ñoó nandixi ndó ndidaá nda'á chóon xí'o Ndios noo ndo kechóon ndó, dá kandeé ndó naá

ndo xí'ín ña kini tein kuu vei ña dándó'oan nio ndo, dá kían kandeé ndó kuita toon ndó noo ndidaá ña vei ndo'o ndó.

¹⁴ Sa'á ñoó kuita toon ndó, dá chi sa ndíko va cincho tii ndó, ña dándáki ña ndíko ndo ña ndaa sa'a Ndios. Ta sa ndíxi ta'ani ndó kaa ndadí yu'ú ndíká ndo, ña dándáki ña kúú ndó ñayuu ndaa noo Ndios.

¹⁵ Ta sa yí'i ta'ani ndó ndisa ndo, tá'an ña dándáki ña sa ío nduu ndo kanoo ndó dána'a ndo to'on va'a Jesús, ña kían nachindei va'a ñayuu xí'ín Ndios.

¹⁶ Ta noo ndidaá ña'a natiin ndó kaa dá'ándá, ña né'e soldado chindeé rá míí rá, chi kaa yó'o dándáki ña kándéé iní ndo Jesús. Ta xí'ín ña yó'o kandeé ndó chituu ndó yiryókó kéi ita tánda'á ña kini vei dándó'o nio ndo.

¹⁷ Ta natiin ta'ani ndó kaa kaño'o ndó, dá chindeéan diní ndo, ta ña yó'o dándáki ña ni káki ndó ni kee Ndios. Ta natiin ta'ani ndó espada, ña kían xí'o Espíritu ii Ndios noo ndo. Ta espada yó'o kúú to'on Ndios.

¹⁸ Ta daá kuití koo ini ndo ka'an ndo xí'ín Ndios, ta kueí nda'í ndo noo ná xí'ín to'on xí'o Espíritu ii. Ta daá kaño'o ini ndo ka'an ndo xí'ín ná, ta o sa kátuu ndó ña kaka ndo ña maní noo Ndios sa'a ndidaá ka ñayuu kuendá míí ná.

¹⁹ Ta kaka ta'ani ndó ña maní noo Ndios sa'a yú'u, dá nani'í to'on ka'in, dá kían ná dá'a ni yu'íí dána'i noo ñayuu ndi dándáki to'on va'a sa'a Jesús, ña kían ni sa ío de'é noo Ndios,

²⁰ chi míí Ndios ni xí'o choon yó'o nooí, ta sa'á ña dána'i to'on va'a yó'o, sa'á ñoó nákaai ve'e kaa. Ta kaka ta'ani ndó ña maní noo ná sa'í, dá ná koo ndeé iní ka'in sa'á to'on yó'o táto'on kí'o kóni míí ná.

Xí'ín ndisá'án yó'o dándí'i Pablo ña ká'ān na

²¹ Tá kosaā ñani manī yō Tíquico noq ndéi ndó, dá nakani ra xí'ín ndó sa'á ña ndó'i xí'ín sa'á ña kéei. Ta iin taā ndisá'ano nda'o kúú rá ín ra noq choon sato'o yō Jesús.

²² Ta sa'a choon yó'o tánda'í ra kosaā ra noq ndo, dá nakani ra xí'ín ndó sa'a ndidaá ña ndó'o ndu, ta kī'o ra tandéé iní noq ndo.

²³ Ná kī'o tatá Ndios xí'ín sato'o yō Jesucristo ña ná koo va'a ini ndo'ó, ñani, ta ná kī'o ta'ani na ña ná ku'ū ini sa'a sátá'an ndó sa'á ña kándéé iní ndo ná.

²⁴ Ta ná koo ña manī xí'o Ndios xí'ín ndidaá ní ndo'ó, na ndino'o ini kóni sato'o yō Jesucristo. Díon ná koo.

**Tuti yó'o kúú to'on Ndios, ta xí'o ña kuendá
sa'a Jesús
New Testament in Mixtec, Tezoatlán (MX:mx:Mixtec,
Tezoatlán)**

copyright © 2006 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mixtec, Tezoatlán

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixteco, Tezoatlán [mx], Mexico

Copyright Information

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixtec, Tezoatlán

© 2006, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

b81ac6b3-0ad5-5336-8d42-4c2703b04e9f